

Rakkestad kommunestyre 11. juni 2015:

Økt bruk av massivtre i byggeprosjekter

Bakgrunn:

Rakkestad kommune har som målsetting at drift, investeringer, forvaltning og all annen virksomhet skal foregå mest mulig innen miljømessig bærekraftige rammer.

Gjennom årenes løp har kommunen gjennomført store investeringer, foretatt utredninger, vedtatt miljømål og gjennomført ulike tiltak for å ivareta miljøet i videst mulige forstand. De siste årene har tiltakene i stadig større grad rettet seg mot tiltak for å redusere utslipp av klimagasser. Utover tilpassing til sentrale bestemmelser har kommunen utredet, forsøkt gjennomført og gjennomført flere tiltak som har bidratt til reduksjon av klima utslipp. Herunder kan nevnes – forbrenningsanlegg med fjernvarme, elbiler, bioenergianlegg, mv.

Ut i fra de siste utredningene fra FN's klimapanel og utslippsmålene til den norske regjeringen er det fortsatt mye som står igjen før utfordringene rundt global oppvarming ikke lenger vil være gjeldende.

Foreløpig er det ikke oppfunnet noe som medfører at problemet kan løses med enkle grep – men at summen av mange små tiltak som fører oss nærmere målet. Arbeidet må derfor fortsette og kommunene sammen med de øvrige offentlige forvaltningsnivåene må gå foran for at dette skal få en effekt som monner.

Utslipp av klimagasser kan i utgangspunktet reduseres på to måter – enten ved at man sørger for at CO₂ ikke slippes ut eller at en sørger for at CO₂ i atmosfæren bindes i en eller annen form. Trær og skog er av de viktigste elementene for å binde karbon og de norske skogene har et årlig nettoopptak i CO₂ som tilsvarer ca 50 prosent av klimagassutslippene fra andre sektorer i Norge. Ved å benytte tre som bygningsmateriale viser beregninger at man ved bruk av dette materialet binder ca 0,7 tonn CO₂ pr m³ vegg, mens man ved å bygge i stål og betong frigjør ca 1 tonn CO₂ pr m³ vegg.

Bruk av tre – i sterk vekst

Med overnevnte som bakgrunn er det av stor betydning at bruken av trevirke i bygg økes. De siste årene har massivtre blitt et nytt produkt basert på tre – i tillegg til tradisjonelt reisverk. Massivtre er byggelementer som er satt sammen

etter samme prinsipp som kryssfinér. Elementene er bygd opp av korslagte treplater som er sammenføyd med lim. Antall lag varierer, normal totaltykkelse er fra 60 til 240 mm. Det har vist seg at massivtre i mange sammenhenger er en fullverdig konkurrent til stål og betong som byggemateriale i mange hustyper. Dette sett både i forhold til pris, byggehastighet, arbeidsmiljø og bomiljø.

Uroen rundt at dette er et mer brennbart materiale en betong kan forskningen understreke at ikke er berettiget. Massivtrebygg blir stående lenger enn betong og stålbygg ved brann. Et viktig – og ofte avgjørende valg for byggemetode – er prisen. Det er derfor viktig å merke seg at det er konkurransedyktig på pris i forhold til andre byggemetoder.

Raskere oppføringstid, lite avfall, tekniske fag har en enkel jobb, og sett i et livsløp er vedlikeholdskostnadene lavere enn i et betongbygg. Alle erfaringer viser også at bomiljøet oppfattes som bedre enn i tradisjonelle betongbygg. Bomiljø er i dag en viktig faktor ved valg av byggemetode.

Rundt om i verden er denne byggemetoden i sterk vekst og møter anerkjennelse i mange miljøer. I Norge er byggemetoden kommet i gang og særlig har det blitt bygd mange hybelhus i massivtre i tilknytning til høyskoler og universiteter. Flere kommuner vurderer å øke bruken av massivtre i bygg – det kan være skoler, sykehjem omsorgsleiligheter mm.

Økt kompetansebehov – kan gi næringsutvikling

Utfordringen med nye byggemetoder er det ikke finnes tilstrekkelig med kompetanse og at det blir valgt kjente materialer i en krevende anbudskonkurranse. På denne bakgrunn er det vesentlig at det offentlige går foran og etablerer føringer og prinsippvedtak om bærekraftig oppføring av bygninger. Dette vil medføre at det opparbeides kompetanse og at metoden blir likeverdig andre byggemetoder.

Østfold fylkeskommune har vedtatt at alle bygg som oppføres i fylkeskommens regi skal vurderes oppført i tre. Rakkestad kommune er en betydelig skogkommune. Skogene i kommunen genererer hvert år verdier i størrelsesorden 25 til 40 millioner kroner. Selv om det er en betydelig treforedlingsindustri i vårt nærmiljø forsvinner det meste av tømmeret som ubehandlet råvare ut av fylket og ut av landet.

På lenger sikt kan man også se for seg muligheten av å etablere produksjonen av massivtreelementene i Østfold, noe som vil bidra til etterlengtet lokal verdiskapning. Men, det er avhengig av at det finnes et marked. Det er derfor vesentlig at det blir brukt mer trevirke i offentlige bygg – dette vil bidra til

utnyttelse av lokalt råstoff, danne et mulig grunnlag for framtidig lokal verdiskapning og sørge for en betydelig mer klimavennlig oppføring av bygg.

Kommunestyrets vedtak 11. juni 2015

1. Rakkestad kommune har som målsetting at oppføring av kommunale bygg skal skje innen bærekraftige rammer og med fornybare råstoffer.
2. Bygg i kommunens regi skal alltid vurderes utført i massivtre eller reisverk av trematerialer og skal fremgå av anbudsgrunnlaget.